

UPRZYW. WIADOM.

z CUDZYCH

KRAIOW.

A N N O

1730

z Włoch.

z Rzymu d. 4. Nov. W przeszły wtorek iako w dzień Wigillii Wszystkich SS. Ociec S. z asystencyą S. Collegij na nabożeństwie w Kąplicy Sixtyńkicy był przytomny, drugiego zaś dnia *in eodem* comitatu śpiewający, przez Kárdynała Gotti celebrowaną, wysłuchali, a po obiedzie sam Nieszpor *intonuit*. Podczas tegoż Nabożeństwa Kárdynał Cibo tak na inflammacyą gardła był osłabiał, że go zaraz do Pałacu zanieśiono; lecz posumpcyi medycyny, nieco do siebie przyszedł. Wczoraj IMć Pán Alexánder Bianchi de Civita-Castellana, a IMć P. Robert des Comtes de St: Severin Gubernatorami. od Oycá S. deklarowani. Tutecznego zaś Gubernatora doszedł list od IMći P. Negrony, w którym wyraził, że się zawsze, o co był udany, justyfikować zechce: złączym wielką ciekawość wiedzieć, kogo by w tym Inveresście miał wyławić. O koło wspaniałej y bogatej dla 50. Páziow liberyi, którzy przy odbieraniu w Possessyą Stolicy Apostolskiej, Oycu S. d. 12. przes-

asystować mają, kilkunastu robi Kráwcow. Przerzeczoni Páziowie wszyscy Szlachta w 13. a náywięcej w 18. roku być mają y w rekompensę tak krótkiej usługi, tę wszystkę bórwę y pácior-ki ágátowe z metalikiem złotym *Agnus DEI* oprawnę, odbiorą.

z Hiszpánii.

z Sevillj d. 30. Okt. Przeszły frzody iako w dzień ánniwerśarza urodzenia Krolowy IeyMći w 39. roku będącej, *Grandes*, Ministrowie nási y cudzoziemscy, tudzież różne przednicszy dystynkcyi Osoby, do Pałacu Krolowskiego ziechali się, gdzie oddawszy obojgu Krolstwu IchMćiom *solito more* powinśzowanie, nie tylko *gratiossime* przyięci, ale też y do pocałowania ręki przypuszczeni byli. Po obiedzie zaś dla obchodzenia tegoż Festynu, zaczęła się u Xiążęciá IMći des *Asturies* Muzyka y kántatá włoská, po której całą Kompaniá táncami y gránicm, aż do 9. wieczor zabawiwszy, u kilku stołow przy rożnych illuminacyách y Feyerwerkách *magnificentissime* częstowano. Tegoż dnia

wic-

wie czorem stanął tu Kárdynał *Aldobrandini*, któremu, przy oddaniu w teyże materyi Krolestwa IchMćiom kongratulacyi, wielkie świadczone sąski, upewniając, że Im elewacya jego na Kárdynałstwo, wielce jest przyjemną. Zawczoray odprawiło się w przytomności Krola IMći *Consilium*, na którym *conclusum*, aby milicya nasza tak piechotną iako y konną na 10. Tyś. umocnioną była. Ze zaś Krolowā IeyMć, Xiężniczka *de Parma* będącā, z ostatniey *Frebrney Flotty* kilkā *millionow liwrow* do Włoch tajemnie destynowała (co Krolowi IMći przez pewnego Ministrā wyiawiono) więc zaraz pomienioną sumę za ordynanscm Krolewskim dla werbowania wyżej wspomnionych Regimentow wyliczone. Spodziewamy się co moment z Paryża od Posła nāszego Mārkwisa *de Castellar* kuryerā, za którego przybyciem pewnieyszā, respektcm wydania tak Angielskich iako y Holenderskich Towarow, z *Vera-Cruz* przywiezionych, będzie relacyā.

z Francyi.

z *Wersalu d. 14. Nov.* W przeszłą sobotę Krol IMć z *Rambouillet* tu zawitał, ā w Niedzielę odprawiwszy w Kāplicy Zāmkowcy Nābożeństwo y zabawiwszy się z Krolowā IeyMćiā, w poniedziałek tāmżę *redyt*, gdzie āż do przyszłego piątku *commoraturus*. Powiadaią że iak prędko z tāmtyd powroci, tak zaraz do *Marly excurrere* y tām się kilkā dni łowami zabawić zechce. IMć P. Graff *Błędowski*, Pułkownikiem u nas będący, w tym tygodnia od Krola IMći odebrał licencyā odiechania do Polski. Oczyszny swoiey, dla uczynienia w dobrach swoich dyspozycyi, iakoż iuż oddāwszy Krolestwu IchMćiom wāledykcyā y pożegnāwszy się z Dworem, drogę na *Sztrasburg arripuit*.

z *Paryża d. 15. Nov.* Wczoray Krolowā IeyMć w asystancyi całego Dworu, dla celebrowania Festu S. Stānisiāwā Kołtki, tu do Kościoła XX. Iezuitow przybyła, gdzie zwyczajnymi ceremoniami przywitana będąc, od Arcybiskupa tuteyszego *pontificaliter* Mszā S. odprawiono; po obiedzie zaś od Opata *Gontaut* Niezpor spiewano, po którym Nābożeństwie Krolowā IeyMć nāzad do Wersalu wyjechała. W przeszłym tygodniu IMć P. Mārkwis *de Castellar* Posel Hiszpāński, oddał wizytę Krolowey IeyMći Hiszpāńskicy wdowie, którā jest przeszłego Regnānta Frāncuzkiego ā Xiążęciā d' *Orleans* Corkā: zāślubionā zaś byłā zesłtemu Xiążęciu *des Asturies* Krolewiciu Ludwikowi I. któremu terāżnieyszey Krol Hiszpāński roku 1714. Korony był ustąpił, āle nie długo bywszy na Tronie *in spatio* 6. Miesięcy z tym się pożegnał światem. Zāczym pozostała Krolowā IeyMć, reitrowāwszy się do Paryżā, terāz w Klāsttorze u PP. Kārmelitek na przed-Mieściu S. *Germain* leżącym, rezydnie. Ministrowie tak nāsi iako y ālliantow Sewiliyskich, codziennie miewāiā Konferencye, do których iednak Ministrowie Cesarscy IchMć *non admittuntur*. Powiadaią, że się zaraz po nowym roku trānsfakcyā kongressu generalnego tu zāczynāć bēdzie.

z Anglii.

z *Londynu d. 16. Nov.* Krolestwo IchMć tu iuż w Pālacu S. *James* rezydując, dwā rāzy co tydzień do *Richmond* wyciechāiā y tām tylko obiadowāwszy, nāzad do Rezydencyi powracāiā. Poslā od Regencyi Algerckiey tu przyślanego, ieszcze do publiczney u Krola IMći nie przypuszczono āudyencyi. Lecz zawczoray iako w dzień *Ceremoniarum* zięchāwszy do Dworu, wszelkie

od Pána odebrał respekta, między in-
nymi, długo z Krolową Icy Mćią po wło-
sku dyszkorował, którą manięry y rzą-
dy támeczne ciekawie z niego wybá-
dywałá.

Z *Dublina* má-
my, że tam między Kátolikami y Kál-
winými wielkie powstało zamieszanie,
ile kiedy pierwsi w nábożeństwie swo-
im przeszkodzeni bywšzy, do broni się
porwali, tak dálece, że wielu z obu stron
ná plácu legło. To Miásto iest Stoli-
cá w Krolestwie Irlandzkim y ordyná-
ryną *Vice-Reja* Krolá Angielskiego Re-
zydencyá, hándlowná y przy Porcie
mocnym leżácá Fortecá, gdzie częste
bywały rewolucye. Iákoż z *Mistoryi*
constat, że pod czas *Vice-Reja* Gráffa *de*
Stafford w pewnym tumultcie, roku
1641. będącym, ná 20. Tyś. Kálwinow
zábito. Lubo po nieszczęśliwey Bá-
rálíi Xćia IMći lakubał á Pretendentá
Angielskiego y po ustąpieniu lego z Kro-
lestwa Irlandzkiego, wielu Kálwinow
tam się zprowadziło, tudzież *ad instar* ży-
dowstvá namnożyło, iednakże Kátoli-
cy przy Práwách y Przywileciách swoich
obstawiając, one, iáko mogą, tak bronią,
y nábożeństwo swoje publicznie odprá-
wują.

Z Dánii.

Z *Kopenhagi* d. 23. Nov. Przyszłego
tygodniá wyszedł z *Friedrichsburgu* do
Mágistrátu *Altony*, Miásta nie dáleko od
Hámburgu leżácego, Krolowski Mán-
dát, żeby *indilate* speczyfikacyá *Commer-*
ciorum y inurát Krolowskich przyslá-
no. Po ktorey oddebraniu, Krol IMć
deklárował negocyácy y hándel tu-
teczny z tymże Miástem zkombinowác,
żeby tym przedcy wszelkie interessá
Kupieckie do nieodwólcznego skutku
przysię mogły. Ze zaś Kupcy nási zá-
wšze *in paratis* pieniádze mieli, więc
Krol IMć *injunct*, áby się zádem z Mě-

nistrow y Saláchty. Pátroyotow, Kápita-
łow swoich do Hollándyi álbo Anglii
wysyłać niewáżył, ále niemi Kupcom,
zá wypłácciem 3. *pro Cento* ássystowá-
li. Officyerowie také z kássowaných
Regimentow zá Ordynánsfm Krolowskim
tu stáneli. *Spargitur*, że Krol IMć z
nich dwie Kompánie *Chevallier Guard*,
wystáwić zámyślá.

z Szwecyi.

Z *Sztakholmu* d. 7. Nov. Záwezoráy
przybiegl tu z Londynu od IMći Pána
Báróna *de Spar* Poślá nášzego, kuryer,
po ktorego przybyciu záraz w przyto-
mności Krolá IMći odpráwiło się *Con-*
silium: A poniewáz Krol IMć Angielski
milicyá *Hessenkáfelską*, przez lát kilká
w żołdzie swoim miáná, podług ustáno-
wionego Tráktatu ná dálšzy czas zátrzy-
máć zechce, z tą iednak kondycyá,
áby się też Regimenty záwsze w zupeł-
nym znáydowny kompletcie, ile kiedy
coroczne *subsida* punktuálnie wypłáco-
ne będą. Więc záraz wyszedł Krolow-
ski Ordynáns, áby pomienione Regi-
menty rekrutowáne, do márszu pogo-
towiu były. IMć P. Admirál *Taube*,
stánáwšzy tu z *Karlskronu*, záraz Kro-
łowi IMći o támeczney árnaturze mor-
skiej, tudzież o roboćie o koło nowo-
poczętych, ná wársztácie stojących O-
krętow, którą dlá codzienných mro-
zow *continuare* niepodobná, uczynił re-
lácyá. Przy terážniczyłých ná przy-
szłym Scymie konferencyách, Minister
Xiążęćia IMći Holštyńského bárdzo się
stára, áby mu wolno było pretenzye
Pryncypála swego wšytkim Ich Mćiom
podáć. Ze zaś ten Scym tylko, party-
kulárne cáłego Krolestvá Interessa *con-*
cernit, więc *supponitur*, że pomienione
Commissá do skutku nie przyprowadzi.

z Moskwy

Z *Stolicy* w. 10. *Novembris*. Dlá czę-

sto przepadającego śniegu, już przez kilka dni około zawianych dróg chłopi bez ustanku pracują, aby pocztę, tam y nazad iadając, zatrzymane nie były. W Minnicy naszey codziennie monetę białą, o koło której przez cały rok robotą *continuabitur*, ile kiedy się nie tylko więcej srebra, miedzi y innych kruszców z Miasta Tobolskoy spodziewają, ale też z rozkazu Czarowy Icy Mci wszystkie z całego Państwa kopieki, między ktorymi się wiele fałszywych znayduie, do Minnicy mają być zwięzione. Z Prowincyi także Georgii tą przyjemną przysła wiadomość, że gornicy nasi około gór mineralnych złota y srebra nieustannie robią: a lubo pomienione góry z wierzchu są iako skały twarde y mało co pożytku pokazuia, iednakże im się głębicy wnie wrabiaia, tym więcej złota wydają; a ztym Czarowia Icy Mci rozkazał, aby ieszcze na 200. gorników z Miasta Tobolskoy tam do roboty przyślano, dla tego, że się przy terażniejszych koniunkturach żadney przeszkody do teyże roboty od Turkow spodziewać nie potrzeba. *Szach Tamis* także robotnikom naszym ze wszystkim *adeffe* rozkazał, aby tym prędzey przysię do skutku mogły.

z Niemiec.

z Wiednia d. 25. Nov. W przeszły poniedziałek wszyscy Deputowani Cyркуlu poniszey Austrii do Zámku dla oddebrania na terażniejszym Seymie od Cesarza IMci propozycyi, z iechali, gdzie Cesarz IMci z wyczaynemi ceremoniami w asystencyi pomienionych Ich Mciow do Kaplicy Zámkowej poszedłszy, Nabozeństwu *aderat*, po ktorym do Sali Rycerskiej udawszy się, na wystawionym Tronie zasiadł y tam przez Podkancelerzego Nádwor. Gráffa *de Sefern* (ponieważ Káncierz W. N. Gráff

de Sinsendorff Ráby decumbit) swoje, respektem podatkow y wystawienia żołnierzow, uczynił remonstracye. Po tey transakcyi Ich Mci Deputowani do Izby Poselskiej wyszli y po krotkiej deliberyacyi wszystko to, co Cesarz IMci preceudował, akkordowali, *annectendo*, że cały Powiat, gdyby do Ruptury przyszło, nie tylko fortunami, ale też samym życiem Cesarzowi IMci asystować zechce. W tym tygodniu Rádca czyli Konsyliarz Turcki, respektem rewolucyi w Konstantynopolu zasłazy, długą z Xiążęciem Engeniuszem miał konferencyę; Powiadaia, że w krotce Minister Extraordynaryiny z tad do Konstantynopolu má *excurrere*, nie tylko dla oddania terażniejszemu Sułtanowi W. w zględem elewacyi Iego na Tron, kongratulacyi, ale też dla obwarowania Traktatu Páfarowickiego, na dwadzieścia cztery lat ustawionego.

Ostatnie listy z Konstantynopela donoszą, że nowotny Sułtan w odprawionym Dywanie długo deliberował, co by pożyteczniejszego było, wojnę przeciwko Persom zacząć, czyli też Propozycye pokoju onym podać? Sešyá ztym na dwie partye rozdzieloną była. Ci, ktorzy o Pokoju koncertowali, uczynili remonstracyę, że przy terażniejszych koniunkturach, rewolucye w Egypcie powstawać mogą, drudzy zaś woyny sobie życząc, *asserbant*, że pod czas pokoju do rebellii skłonni láneczarówie, nowe rewolucye zacząć będą, życzyli tedy, nie z Persami ale z Chrcścianami wojnę zacząć, *Confirmatur* także, iż Mustego z tey racyi, że uporeczywie wojnę Perską perswadował, utopiono y (oprócz Wezyrá W. z dwiema innemi) na kilka set z pierwszych Urzędnikow stracono. Mieszczanom zaś ani Ministrom cudzoziemskim, żadney w tym tumultie nie uczynili szkody.